

Рекомендації до вивчення матеріалу лекцій з курсу «Педагогіка і психологія вищої школи»

Позааудиторна самостійна робота магістрантів припускає щотижневу підготовку до лекцій (за конспектом, підручниками або навчальними посібниками), також виконання різноманітних теоретичних завдань: визначення понять, підготовку питання для доповіді, вибіркоче конспектування матеріалу до самостійної підготовки, написання письмової самостійної роботи (реферату) за вільно вибраної темою. Коментарі до вивчення матеріалу лекцій (табл. 1) та перелік літературних джерел наведений нижче у додатку 1.

Таблиця 1

Завдання для самостійної підготовки за темами

Сутність завдання	Коментарі	Література до виконання самостійної роботи
<p>Тема 1. Педагогіка і психологія вищої школи: предмет, завдання, методи. Опрацювання першоджерел: Закон України «Про вищу освіту», «Національна доктрина розвитку освіти в Україні». На основі опрацювання літератури визначити проблеми вищої освіти в Україні та накреслити своє бачення шляхів їх вирішення.</p>	<p>Необхідно засвоїти сутність понять за даною темою: психологія і педагогіка вищої школи, навчання, виховання, розвиток, інтеграція, гуманізація.</p> <p>Опрацювати першоджерела у формі конспекту, тез, висновків (за вибором).</p> <p>Підготувати відповіді на питання до семінарського заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити предмет і завдання психології і педагогіки вищої школи; - визначити основні категорії вищої школи; <p>назвати низку проблем психології вищої школи в умовах сучасного реформування вищої освіти в Україні та визначити шляхи їх вирішення.</p>	<p>Основна: [1], [6] Додаткова: [7], [8], [12]</p>
<p>Тема 2. Діяльність та пізнавальні процеси. Пізнання як діяльність. Опрацювання теми «Творчий потенціал праці та інноваційні технології освіти» за однойменним розділом 22, підручник С. Д. Максименко «Загальна психологія» та перевести основну інформацію теми у мову таблиць, схем, графіків (вибір за бажанням); На основі опрацювання літератури</p>	<p>Необхідно засвоїти сутність понять за даною темою: психіка, діяльність, розвиток, формування, пізнавальні процеси, учіння як діяльність, творче мислення, інтелект, увага, уява.</p> <p>Опрацювати першоджерела у формі конспекту, тез, висновків (за вибором).</p> <p>Підготувати відповіді на питання</p>	<p>Основна: [3], [1], [5], [6] Додаткова: [19], [8]</p>

<p>підготувати до семінарського заняття відповіді на питання.</p> <p>Виконати тест креативності за Торренсом, тест інтелекту.</p>	<p>до семінарського заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Який зміст до поняття «вміння вчитись»? Які дії студента характеризують його вміння вчитися самостійно? • Охарактеризуйте студента як суб'єкта учіння; • Які причини неуспішності студентів і шляхи їх подолання? Які мотиви сприяють успішному навчанню студентів? • У чому полягає особистісний аспект пізнання? • Чим відрізняється засвоєння матеріалу від його запам'ятовування? • Чи можна поставити знак рівності між творчістю і мисленням? <p>На основі опрацювання теоретичного матеріалу скласти портрет творчої особистості фахівця щодо професійної діяльності, щодо ставлення до інших людей; щодо самого себе.</p> <p>Тести креативності або інтелекту зробити за вибором та написати відповідні висновки.</p>	
<p>Тема 3. Студент як суб'єкт педагогічної діяльності.</p> <p>На основі опрацювання літератури до семінарського заняття підготувати відповіді на питання.</p> <p>Виконати наступне практичне завдання: скласти портрет «ідеального» студента та за цим «портретом» оцініть і проаналізуйте свої професійні якості;</p>	<p>Необхідно засвоїти сутність понять за даною темою: студентство, студентський вік, зрілість, соціалізація, соціально-психологічна адаптація, професійна ідентифікація.</p> <p>Опрацювати тему та підготувати відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначити соціально-психологічні ознаки студентської групи як колективу. Які чинники забезпечують чи гальмують цей процес? • яка роль лідера в згуртуванні студентської академічної групи? • яка роль куратора в становленні студентської академічної групи, її розвитку та функціонуванні? • сформулювати, які зміни відбуваються в навчально-професійній діяльності студентів, що сприяють їхньому професійному зростанню; 	<p>Основна: [1], [2], [3], [4]</p> <p>Додаткова: [19], [13]</p>

	Практичне завдання - портрет «ідеального» студента скласти на основі опрацювання літератури.	
<p>Тема 4. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.</p> <p>На основі опрацювання літератури до семінарського заняття підготувати відповіді на питання.</p> <p>Виконати практичне завдання: сформулюйте основні правила ділового етикету викладача ВНЗ.</p>	<p>Необхідно засвоїти сутність понять за даною темою: діяльність викладача, педагогічна майстерність, професіоналізм, авторитет, педагогічне спілкування, взаємини «студент - викладач», стилі професійно-педагогічного спілкування, педагогічна перцепція, діалог, Я-повідомлення, культура педагогічного спілкування.</p> <p>Опрацювати тему та підготувати відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • у чому полягає специфіка науково-педагогічної діяльності викладача? • визначити професійні та особистісні якості викладача вищої школи. • у чому полягають причини виникнення конфліктів «студент - викладач», «викладач – студентська академічна група»? • які стилі професійно-педагогічного спілкування можна виділити, оцінка їх ефективності? <p>Практичне завдання скласти на основі опрацювання літератури за темою.</p>	<p>Основна: [1], [3], [4], Додаткова: [22], [8], [15], [11]</p>
<p>Тема 5. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою:</p> <p>На основі опрацювання літератури до семінарського заняття підготувати відповіді на питання.</p> <p>Виконати практичне завдання: на основі опрацювання літератури визначити основні напрями, принципи і методи реалізації виховних функцій у вищій школі.</p>	<p>Необхідно засвоїти сутність понять за даною темою: виховання, соціалізація, національна самосвідомість, моральний вибір, духовність, ціннісні орієнтації, інтелігентність, совість, самовиховання.</p> <p>Опрацювати тему та підготувати відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • що таке культура поведінки? • розкрити зміст цінностей, які прийняті в системі виховання; • які цінності необхідно передавати дітям, студентам? • виділити ознаки моральної вихованості: зовнішньої та внутрішньої (за К. Платоновим); • чи можуть наукові знання людини бути гарантією її 	<p>Основна: [1], [3], [5], [6] Додаткова: [20], [15], [9] [11]</p>

	моральної надійності? Практичне завдання заповнити у формі таблиці.	
--	---	--

ДОДАТОК 1

Список основної літератури

1. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
2. Буланова-Топоркова М.В. Педагогіка и психологія вищої школи: Учебное пособие/ М.В.Буланова-Топоркова, А.В.Духовнева, Л.Д.Столяренко.- 2-е изд., доп. и перераб.- Ростов н/Д: Феникс, 2002.- 544 с.
3. Смирнов С.Д. Педагогіка и психологія вищого образования: от деятельности к личности: Учеб. Пособие / С.Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.
4. Зимняя И.А. Педагогическая психологія / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.
5. Словарь-справочник по педагогіке / Авт.-сост.В.А. Мижериков, под.общ.ред.П.И. Пидкасистого. - М.: ТЦ Сфера, 2004.- 448 с.- 43 – 47.
6. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос, О.Г.Мирошник. - 2-ге вид., доповн. і переробл.- К.: Вища шк., 2004.- 422 с.

Список додаткової літератури

7. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. – 2002. – 20 – 27 лют.
8. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – 24 квіт. – 1 трав. – С. 2 -4.
9. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів (станом на 01.02.03р.).- Харьков: Гриф, 2003. - 336 с.
- 10.Левківський М.В. Історія педагогіки: Підручник.- К.: ЦНЛ, 2003.- 360 с. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи/ за ред.О.І. Локшиної. - К.: К.І.С., 2004.- 128 с.
- 11.Моніторинг якості освіти : становлення та розвиток в Україні (Рекомендації з освітньої політики) / за ред.О.І. Локшиної. - К.: К.І.С., 2004.- 160 с.
- 12.Дьюї Д. Моральні принципи в освіті / Д. Дьюї. - Львів: Літопис, 2001.- 32 с.

13. Сисоєва С.О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: Навч. посібник / С.О. Сисоєва, І.В. Соколова.- К: ЦУЛ, 2003.- 308 с.
14. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие/ Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров - 2-е изд., стер. - М.: Академия, 2005. - 272 с.
15. Кремень В. Освіта і наука України. Шляхи модернізації. Факти, роздуми, перспективи / В. Кремень. - К: Грамота, 2003.- 216 с.
16. Освіта України: Нормативно-правові документи.- К: Міленіум, 2001.- 472 с.
17. Освітні інтернет ресурси: Інформаційний довідник/ Укл. М.С. Коломоєць.- К.: Освіта України, 2005.- 202 с.
18. Радугин А.А. Педагогика: Учебное пособие / А.А. Радугин. - М: Центр, 2002.- 272 с.
19. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник / В.В. Ягупов. - К.: Либідь, 2002.- 560 с.
20. Полонский В.М. Словарь по образованию и педагогике / В.М. Полонский - М.: Высш.шк., 2004. - 512с.
21. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. - К.: К.І.С., 2003.- 296 с.
22. Яновская Н.В. Учебные заведения: организация и учет. / Н.В. Яновская. - Х: Фактор, 2000. - 648с.

